

a žalovaná odmítla plnění dopisem ze dne 17. března 1928 s odůvodněním, že žalobce má sám vinu na požáru. Z toho neplyne, že se žalovaná strana odvolala na průpadní doložku, nebo že vypověděla v oné měsíční lhůtě, a sama to ani netvrdila. Žalobce to proti námitkám žalované strany ovšem nenamítal a přišel s námitkou tou až v odvolání a opakuje ji v dovolací odpovědi. Tu však nejde o novou skutkovou okolnost, nebo námitku podle §§ 482 a 504 c. ř. s., nýbrž o právní otázku, an předpoklad pro odvolání se na průpadní doložku jest upraven již zákonem v ustanovení § 32 odstavec druhý, druhá věta zákona čís. 501/17 ř. z. a toto ustanovení jest účinným podle § 167 čís. 17 téhož zákona a nesmí v neprospěch pojistníka býti změněno, jak praví § 42 téhož zákona. Jest proto nutícím předpisem, k němuž jest přihlížeti bez ohledu na to, zda se žalující strana tohoto ustanovení dovolávala, čili nic. Jde o právní posouzení, jež přísluší soudu, a posoudily-li nižší soudy s hlediska právního věc vadně nedbajíce tohoto ustanovení, jest přihlížeti k výtce žalobcově po právní stránce vznesené v odvolacím sdělení a opakované v dovolací odpovědi, že právní posouzení jest vzhledem k tomu nesprávným. Chce-li se pojišťovna dovolávati průpadní doložky, musí tvrditi a dokázati nejen, že byl porušen smluvený bezpečnostní předpis, nýbrž všechny předpoklady pro oprávnění k odvolání se na průpadní doložku a k těmto předpokladům patří také tvrzení, že použila průpadní doložky neb vypověděla smlouvu závčas. Neučinila-li tak žalovaná pojišťovna, musí závazek z pojišťovací smlouvy splniti.

Čís. 14148.

Jde-li o soucovské zástavní právo nabyté za vyrovnacího řízení (pro útratovou pohledávku, jež nebyla vyrovnáním dotčena) a bylo-li vyrovnací řízení zastaveno a současně vyhlášen byl konkurs, nelze použití předpisu § 2 (2) konk. ř., podle něhož trvají právní účinky zahájení vyrovnacího řízení až do prohlášení konkursu; bylo-li však soudcovského zástavního práva nabyto v posledních šedesáti dnech před prohlášením konkursu, spadá soudcovské zástavní právo pod ustanovení § 13 konk. ř. a účinkuje konkurs na vymáhání zajištěné pohledávky podle tohoto ustanovení, podle něhož nelze zrušiti exekuci, nýbrž jen zpeněžovací řízení. Musí-li však zpeněžovací řízení býti povoleno z jiných důvodů, nelze věřitele z něho vyloučiti, dokud jeho zástavní právo nezaniklo.

(Rozh. ze dne 7. února 1935, R II 25/35.)

P r v ý s o u d nevyhověl návrhu povinného, by byla exekuce proti němu podle § 11 konk. ř. zrušena. R e k u r s n í s o u d k rekursu povinného exekucní řízení zrušil. D ů v o d y: Pohledávka vymáhající strany vymáhaná exekucí nebyla dotčena vyrovnáním, ježto jde o útraty přisouzené 17. dubna 1934, pokud se týče 31. března 1934, kdežto vyrovnání bylo zahájeno usnesením ze dne 3. března 1934, a není povolení exekuce ze dne 15. května 1934 v odporu s ustanovením § 11 konk. ř., který ustanovuje, že po vyhlášení konkursu, v tomto případě 30. května

1934 nemůže býti pro pohledávku proti úpadci nabyto soudcovského práva zástavního nebo práva na oddělené uspokojení. Nehledíc k tomu, že usnesení konkursního komisaře ze dne 30. srpna 1934, kterým bylo okresnímu soudu uloženo provést exekuční dražbu, se nevztahuje na tuto exekuční věc a že konkursní komisař se zřetelem na tuto exekuci nepoužil práva ve smyslu § 12 odst. 2 konk. ř., bylo exekuční řízení exekučním soudem zrušiti ve smyslu § 13 odst. 2 konk. ř., ježto bylo zahájeno k zpeněžení věcí zabavených dne 26. května 1934, tedy ve lhůtě 60 dnů před prohlášením konkursu, kterým podle odstavce 1 cit. paragrafu zanikají práva na oddělené uspokojení, kterých věřitel na jmění úpadcově nabyl v uvedené lhůtě.

N e j v y š š í s o u d změnil k rekursu vymáhajícího věřitele usnesení rekursního soudu a obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Soudcovského zástavního práva vymáhající věřitelky bylo nabyto dne 24. května 1934 po zahájení vyrovnacího řízení. Tato exekuce byla přípustná, poněvadž vymáhaná pohledávka útratová nebyla vyrovnáním podle plen. rozhodnutí čís. 7392 sb. n. s. dotčena. Vyrovnací řízení bylo však 30. května 1934 zastaveno a současně vyhlášen byl konkurs. Přicházelo by proto k účinnosti ustanovení § 2 odstavec 2 konk. ř. a počítání 60denní lhůty (§ 13 odstavec 1 konk. ř.), jež však předpokládá, že soudcovského práva zástavního bylo nabyto p ř e d zahájením vyrovnání, a jen v tom případě lze počítati 60denní lhůtu od zahájení vyrovnacího řízení nazpět, ano jinak by to ani početně nebylo možné. Ustanovení § 2 odstavec 2 konk. ř. přišlo by proto v úvahu jen, pokud se tam praví, že za předpokladu v § 2 odstavec 2 konk. ř., které jsou splněny v souzeném případě, trvají právní účinky zahájení vyrovnacího řízení až do prohlášení konkursu. To značí, že, jsou-li účinky zahájeného vyrovnacího řízení a prohlášení konkursu stejné, trvají po prohlášení konkursu nepřerušeno dále. Pakli jsou stejné, trvají právní účinky vyrovnacího řízení až do prohlášení konkursu, odtud pak počínajíc nastávají ihned právní účinky prohlášení konkursu. V souzeném případě však nejsou účinky stejné. Neboť vyrovnací řízení nemělo vliv na vymáhanou útratovou pohledávku, jinak však konkursní řízení: pohledávka ta vznikla p ř e d prohlášením konkursu v posledních 60 dnech před jeho prohlášením, byla proto konkursní pohledávkou, spadá pod pohledávky v § 13 konk. ř. míněné a podle tohoto ustanovení účinkoval konkurs na její vymáhání. Zrušiti však exekuci nelze, ano podle § 13 odstavec 2 konk. ř. lze jen zrušiti zpeněžovací řízení, kdežto lhůta pro zánik zástavního práva nabytého exekucí na movitých věcch hmotných se staví a oživne, bude-li konkurs zrušen podle § 166 konk. ř. (§ 13 odstavec 1 konk. ř.). Avšak ani řízení zahájené k zpeněžení nelze zrušiti, poněvadž na návrh konkursního komisaře ze dne 3. srpna 1934 bylo zpeněžení zabavených věcí povoleno a toto zpeněžení se týká právě movitých věcí, k nimž vymáhající věřitelka nabyla soudcovského zástavního práva. Dokud stanovení lhůty pro zánik exekučního práva vymáhající věřitelky trvá, nemůže sice vymáhající věřitelka své právo ve zpeněžovacím řízení ovšem uplatňo-

vati. Poněvadž však zpeněžení z jiných důvodů musí býti provedeno, nelze vymáhající věřitelku z něho vyloučiti, dokud její zástavní právo nezaniklo.

Čís. 14149.

Smlouva o koupi losů na splátky není závazná, dokud nebyla vydána kupiteli předepsaná listina o prodeji podle § 2 b) zákona ze dne 30. června 1878 čís. 90 ř. z.

Oznámil-li kupitel prodávající firmě, že objednávku losů zrušuje a žádá vrácení splátky a došel-li tento dopis prodávající firmě ještě dříve, než jí byla odevzdána jejími agenty objednávka kupitelova, nedošlo k ujednání platné a závazné smlouvy.

(Rozh. ze dne 7. února 1935, Rv II 22/33.)

P r v ý s o u d nevyhověl žalobnímu žádání, by uznáno bylo právem, že kupní smlouva uzavřená mezi žalobcem a žalovanou o 10 kusech čsl. státních stavebních losů v roce 1921 podle prodejního listu ze dne 25. února 1931 jest neplatná, a že žalovaná jest povinna vrátiti žalobci splátku a vydati mu podesanou biankosměnku do 14 dní pod exekucí. **O d v o l a c í s o u d** k odvolání žalobcovu změnil rozsudek prvního soudu a uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Právní názor, že smlouva o prodeji losů na splátky není závazná, dokud nebyla vydána kupiteli o prodeji předepsaná listina podle § 2 b) zákona ze dne 30. června 1878 čís. 90 ř. z., byl podrobně odůvodněn již v rozhodnutích čís. 11.366 a 11.779 sb. n. s., na něž se dovolatelka pro stručnost odkazuje. Dovolací soud nemá příčiny, by se od tohoto právního názoru v souzeném případě odchýlil. Oznámil-li žalobce žalované firmě dopisem ze dne 15. února 1931, že objednávku losů zrušuje a žádá vrácení splátky a podepsané jím směnky a došel-li tento dopis žalované firmě ještě dříve, než jí byla předána jejími agenty žalobcova objednávka, tedy nedošlo k dojednání platné a pro žalobce závazné smlouvy o koupi losů na splátky, a na tom nemohla nic změnit okolnost, že žalovaná firma přes to zaslala žalobci dodatečně prodejní list, ježto žalobce jeho závaznost pro sebe neuznal a žalované firmě to oznámil. Nedošlo-li k dojednání platné a pro žalobce závazné smlouvy, přísluší žalobci proti žalované firmě nárok na vrácení toho, co jí na tuto smlouvu plnil (§ 1435 obč. zák.).

Čís. 14150.

Předpis C, na který odkazuje § 54 vyhlášky c. k. moravského místodržitelství ze dne 17. června 1907 čís. 64 z. z. mor., neupravuje celistvě služební poměr cestářů, nýbrž stanoví jen jejich povinnosti a kárnou odpovědnost.